

AREMARK
KOMMUNE

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. I Aremark kommune bruker vi bærekraftsmålene aktivt i vår saksbehandling

Bærekraftsmålene i saksbehandlingen

Aremark kommune

Innhold

Hva er FNs bærekraftsmål?	2
Bærekraftsmålene i planverket	2
Bærekraftsmålene – ett nett av muligheter	2
Hvordan begynne – Relevante bærekraftsmål for rammeområdene.....	3
Bærekraftsmålene i enkeltvedtak og utgående brev	4
Bærekraftsmålene i e-poster	5
Lenke til bærekraftsmålene.....	5
Ny saksbehandlingsmal	5
Saksframlegg.....	7
Brevmal.....	10

Hva er FNs bærekraftsmål?

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn.

Målene ble laget på en demokratisk måte gjennom innspill fra land over hele verden og neste ti millioner mennesker fikk sagt sin mening gjennom en spørreundersøkelse.

Bærekraftsmålene i planverket

I Aremark kommune har vi nå startet med å implementere bærekraftsmålene i våre planer. I eldre planer vil vi legge planen til grunn, for så å supplere/se til bærekraftsmålene. I nye planer vil bærekraftsmålene bli en integrert del av planen.

I budsjett- og økonomiplandokumentet for 2021-24 ble bærekraftsmålene tatt i bruk for første gang. I dokumentets første del, som viser til Aremark kommunes samfunnsplan, ble relevante bærekraftsmål løftet fram, som en illustrasjon og støtte til den allerede vedtatte teksten. Vi reviderte altså ikke samfunnsplanen, men vi viste til hvordan bærekraftsmålene kan være en støtte til planen.

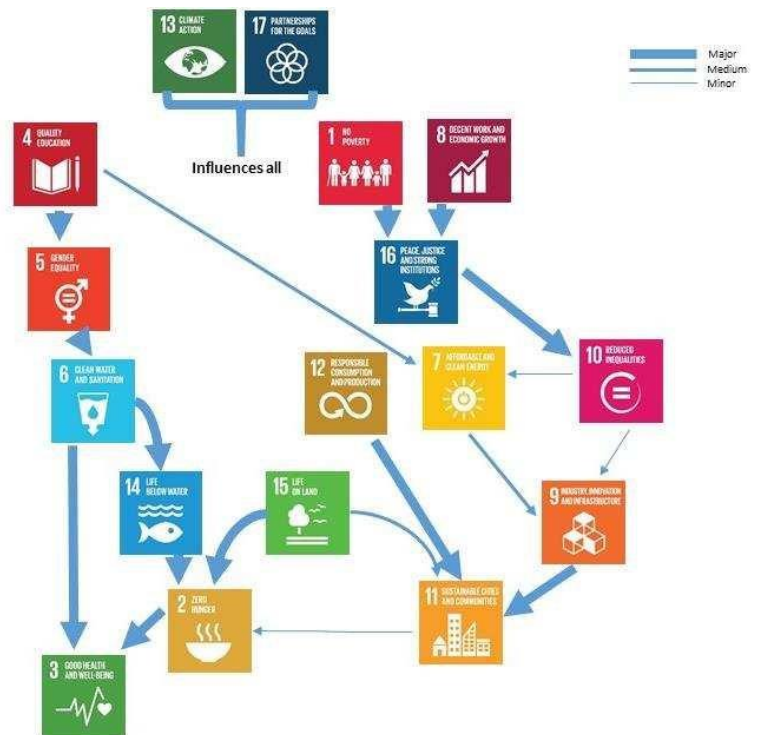
Bærekraftsmålene skal nå inngå som en integrert del av saksbehandlingen. Men hvordan skal vi løse dette?

Bærekraftsmålene – ett nett av muligheter

De 17 bærekraftsmålene, med 169 delmål kan virke voldsomt. For mange kan det hele fortone seg som et stor spindelvev hvor mye henger sammen. Noe er naturlig følgende av hverandre, mens andre mål godt kan tillegges vekt, uten at de nødvendigvis er opplagte mål når man starter opp. Illustrasjonen til høyre illustrerer dette. Her har man forsøkt å illustrere avhengigheter mellom mål. Merk at mål 13 og 17 her påvirker alt.

Eksempelen er kompleks og det er tatt med her for å illustrere at det må foretas vurderinger av hva man skal vektlegge, og hva man ikke skal vektlegge. Dette vil altså være en individuell vurdering saksbehandler vil måtte gjøre fra gang til gang. Men hvis vi skal peke på en hovedregel, så må det være at vi i de «mindre» sakene forholder oss tett mot

relevante bærekraftsmål og undermål. I de store og tunge planene, så vil se på flere, ja kanskje alle, av bærekraftsmålene for at saksbehandlingen skal bli god. I eksempelet over bør man altså vurdere om avhengigheten mellom mål 4 og 7 er riktig å ta med, eller om den har en mer akademisk viktighet i saken og dermed vil være mer relevant i en stor plan, enn den vil være i en mindre sak.

Det er et mål, at alt fra enkelt vedtak til kommuneplan, på en enkel måte peker til relevante bærekraftsmål og eller delmål.

Hvordan begynne – Relevante bærekraftsmål for rammeområdene

For å komme i gang er det nødvendig å tilegne seg kunnskap om det som er relevante bærekraftsmål for det saksområdet man skal skrive om. I Aremark har vi definert relevante bærekraftsmål for hver virksomhet. Felles for alle er bærekraftsmål 16 og 17, i tillegg er følgende bærekraftsmål relevante for det enkelte rammeområdet:

RAMMEOMRÅDE POLITISK STYRING OG SENTRALADMINISTRASJON

Alle bærekraftsmålene kan være relevante for dette rammeområdet;

RAMMEOMRÅDE BARNEHAGE OG KULTUR

Aktuelle bærekraftsmål for rammeområdet kan være:

RAMMEOMRÅDE AREMARK SKOLE OG SFO

Aktuelle bærekraftsmål for rammeområdet kan være:

RAMMEOMRÅDE BARNEVERN, HELSE OG NAV

Aktuelle bærekraftsmål for rammeområdet kan være:

RAMMEOMRÅDE PLEIE OG OMSORG

Aktuelle bærekraftsmål for rammeområdet kan være:

RAMMEOMRÅDE 4 PLAN, MILJØ OG TEKNIKK

Aktuelle bærekraftsmål for rammeområdet kan være:

Man må altså tilegne seg kjennskap, for mange også god kunnskap, om de forskjellige bærekraftsmål og delmål. I vårt daglige virke har mange av oss en løpende saksbehandling. Noen jobber med få og spesifikke oppgaver, andre har en stor og bred portefølje av oppgaver man arbeider med. Felles for alle er at man må ha oversikt over hva man skal skrive om.

Videre må man finne relevante bærekraftsmål for den saken man skriver på nå. Disse kan endre seg i forhold til hvilke typer saker man skriver.

Når man så gjør sine vurderinger i saken, så skal man nå også vurdere saken opp mot relevante bærekraftsmålene.

Bærekraftsmålene skal vektlegges i saksbehandlers vurderinger, men det stilles ikke krav til at man drøfter målene som et eget avsnitt i saken. I enkelte saker er det naturlig å peke til kommunes planverk, tilsvarende vil det være i forhold til bærekraftsmålene.

Det er et behov for å gi leseren en forståelse av hvilke bærekraftsmål vi har sett til i saksbehandlingen. I Aremark løser vi dette ved at vi i vår saksbehandlingsmal, etter «Kommunedirektørens innstilling», «saksopplysninger» og «vurdering», har lagt inn en «Forankring av tiltaket i FN's bærekraftsmål». Dette vil være en matrise, ikonet for hvert mål står i høyre kolonne med en tekstboks med en veiledningstekst til høyre. Alle målene vil stå her og det er saksbehandleren som redigerer bort de målene som ikke har vært relevante. Den veiledende teksten om hvert mål fjernes til fordel for hvordan den foreslåtte løsningen svarer ut minimum det relevante bærekraftsmålet. Man sletter altså radene som ikke brukes slik at du kun står igjen med bærekraftsmål som du har svart ut.

Bærekraftsmålene i enkeltvedtak og utgående brev

Vi har fram til nå diskutert hvordan vi kan synliggjøre bærekraftsmålene i saksbehandlingen. Vi har i Aremark valgt å skille dette noe i forhold til om saken skal til politisk behandling eller ikke. Det ovenstående skal legges til grunn i all saksbehandling. I saker som ikke skal til politisk behandling legges det opp til en litt annen tilnærming. Vi vil i brevmalene m.m. legge inn følgende avslutning i malen:

I Aremark kommune vektlegges FN's bærekraftsmål i saksbehandlingen.

Dette gjør vi for å vise at vi har en helhetlig tilnærming til bærekraftsmålene, også i vår korrespondanse.

Bærekraftsmålene i e-poster

Alle eposter som sendes av ansatte i Aremark kommune skal ha med samme setning som vi bruker i enkeltvedtak og utgående brev. Malen for e-postsignatur er slik:

Med vennlig hilsen

Mary Anne Gløboden
Arkivansvarlig/personvernombud
Aremark kommune
Mobil: 982 12 182

[Besøk oss på vår hjemmeside!](#)

[Besøk oss på Facebook!](#)

I Aremark kommune vektlegges FNs bærekraftsmål i saksbehandlingen

Lenke til bærekraftsmålene

Ved å følge denne lenken: <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal> så kommer du til FN-sambandet egne sider om bærekraftsmålene. Her finner du de 17 målene og beskrivelser av disse. Det er også lenket til undermål til alle hovedmålene. Her illustrert med delmål 8.1 og 8.2

Delmål til mål 8

8.1)

Opprettholde en økonomisk vekst per innbygger som er i samsvar med forholdene i de respektive landene, og spesielt en vekst i bruttonasjonalproduktet på minst 7 prosent per år i de minst utviklede landene

8.2)

Øke den økonomiske produktiviteten gjennom diversifisering, teknologisk fremgang og innovasjon, blant annet med vekt på lønnsomme og arbeidsintensive sektorer

Ny saksbehandlingsmal

Under har vi lagt inn den nye saksbehandlingsmalen. Som beskrevet ovenfor så vil det altså være opp til den enkelte saksbehandler å redigere i matrisen for bærekraftsmål. Det er gjort slik, fordi da får vi et enhetlig uttrykk i sakene og den enkelte saksbehandler slipper å finne fram ikoner m.m. hver gang en sak skal skrives.

AREMARK
KOMMUNE

Saksframlegg

Arkivreferanse: -

Saksbehandler:

Saksnummer Møtedato Utvalg

Kommunedirektørens innstilling

Saksopplysninger

Vurdering

Forankring av tiltaket i FNs bærekraftsmål

<Velg de bærekraftsmålene som er relevante for saken, minimum ett. Klikk deg inn på hovedmålet for å se relevante delmål. Vurder å slette den veiledende teksten, og formuler selv hvordan den foreslåtte løsningen svarer ut hvert av de valgte bærekraftsmålene. Slett målene som ikke brukes slik at du kun står igjen med bærekraftsmål som du har svart ut. For mer informasjon <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal> eller Ctrl+klikk på hvert enkelt ikon. **Slett denne teksten**>

Fattigdom handler om mangel på trygghet, forutsigbarhet, valgmuligheter og innflytelse. For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.

Sult og feilernærings er den største helsetrusselen på verdensbasis. Matsikkerhet er å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv. Matsikkerhet handler både om hvor mye mat som er tilgjengelig i et samfunn og i hvilken grad mennesker har tilgang til den.

Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.

En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. For å nå bærekraftsmålene trenger vi en skole som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen. Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema skal legge til rette for å forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, samt hvordan de kan håndteres.

Ulikhet mellom menn og kvinner er spesielt synlig i fremtredende posisjoner. 1 av 3 kvinner rammes av fysisk eller seksuell vold. Seksuell og reproduktiv helse vektlegger muligheten til å leve ut sin seksualitet uten tvang eller diskriminering, samt muligheten for selvbestemmelse innen reproduktivitet.

Fokus på bedre forvaltning av vannressurser lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt, ved å måle graden av tilgang til rent vann og gode sanitærforhold. Dette innebærer målingen av hvor mye vann som blir brukt, hvor mye som er vernet og renset og gjenvunnet.

Energi er den største bidragsyteren til klimaendringer, gjennom utslipp av CO2 og andre klimagasser. Tilgang til energi står i sentrum av så nær som alle utfordringer og muligheter vi møter i dag. Det kan dreie seg om jobber, sikkerhet, klimaendringer, matproduksjon eller muligheter for økt inntekt.

Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Anstendig arbeid er i FNs bærekraftsmål beskrevet som: arbeid som er produktivt, arbeid som gir en rettferdig inntekt, sikkerhet på arbeidsplassen og sosial beskyttelse til familier.

Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.

For å kunne skape en bærekraftig utvikling må vi redusere ulikheter mellom land, og innad i land. En rettferdig fordeling av et lands ressurser er nødvendig for å redusere fattigdom og skape stabile samfunn. Samtidig øker forskjellene mellom dagens befolkning både gjennom ulikhet i inntekt og formue, og i tilgang til skole, helsehjelp og muligheter.

Urbanisering kan bringe med seg innovasjon og større effektivitet som igjen skaper økonomisk vekst i et land. Samtidig fører den raske urbaniseringen til at mange kjemper om de samme ressursene. Vanlige utfordringer i byer: for mye trafikk og luftforurensning, for lite penger til offentlige tjenester og mangel på gode boliger.

Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljøødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbruker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruker endre livsstil.

Klimaendringer er et globalt spørsmål og kjenner ingen landegrensener. Derfor må vi også finne globale løsninger. I tillegg til å kutte i utslipp og fange og lagre CO₂, må det satses langt mer på annen ren energi. 2 graders temperaturøkning er grensen for hva naturen kan tåle. Stiger temperaturen mer enn det vil klimaendringene bli ukontrollerbare.

Marine næringer er viktige for å dekke økende etterspørsel etter mat, energi og medisin i framtiden. Slik byr havet også på muligheter for nye arbeidsplasser og økonomisk vekst. Regn, drikkevann, været, klimaet, mye av maten vår og til og med lufta vi puster inn er til syvende og sist regulert av havet.

Over 80 prosent av alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skogen. Målets hovedfokus er å bevare klodens biologiske mangfold, fremme bærekraftig bruk av ressursene og dele godene av genetiske ressurser rettferdig.

Oppnå en betydelig reduksjon i alle former for vold, stanse overgrep og utnyttning, samt fremme rettsstaten. Utvikle velfungerende, ansvarlige og åpne institusjoner på alle nivåer som gir lydhøre, inkluderende, med-bestemmende og representative beslutningsprosesser. Målet skal også fremme og håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk for bærekraftig utvikling.

For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

,

Brevmal

AREMARK
KOMMUNE

Stab og støttefunksjoner

Arkiv og servicetorg

Offl. § 13, jf. Fvl. § 13 1. ledd

Mary Anne Gløboden
Likollveien 54
1781 Halden

Deres ref

Vår ref
2020/359-4

Saksbehandler
Martine Akre

Dato
18.02.2021

Test 3w2

Med hilsen

Martine Akre

Utvalgssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Postadresse
Aremarkveien 2276, 1798 AREMARK
E-post:
post@aremark.kommune.no

Besøksadresse
Aremarkveien 2276
www.aremark.kommune.no

Telefon
69199600

Bank
10500701329
Org.nr
940875560

I Aremark kommune vektlegges FNs bærekraftsmål i saksbehandlingen.

